

„A költőnek az volt a szándéka, hogy még hat regényt ír, amelyben kifejthette volna nézeteit a fizikáról, a polgári életről, a háborúról, a történelemről, a politikáról és a szerelemről, ahogyan az Ofterdingenben a költészetről tette.”

14 Kukorelly Endre

Ó, ALT, ÖREG, ŐS,

RÉGIÉS

(regényrészlet)

(Ludwig Tieck kiegészítése Novalis *Heinrich von Ofterdingen* című regényéhez)

„Tomorrow, and tomorrow,
and tomorrow”

(Shakespeare: *Macbeth*)

(*Szerelem. Történelem. 1962, 2020*) Nem volt tévéjük. Föl se merült az, hogy tévé, egyáltalában semmi ilyesmi, szegények voltak, nem utaztak sehová, nemigen volt miből vásárolni. Hú, de unom, gondolja (K), ha erre gondol. Valamiről eszébe jut, és nem megy ki a fejéből. Arról jut eszébe, hogy bekapcsolja a tévét.

Azonnal ki is kapcsolja.

Nem volt miből, ez rosszul hangzik.

Úgy hangzik, mint valami melodráma, pedig nem tragikusan élte meg; ha nincs mihez hasonítani azt, ami van, akkor nem hasonlítod. A hatvanas években egy faluban nyaralt. Illetve nem falu, hanem telep. Tisztviselőtelep, de nem tisztviselők laktak ott, hanem *nép*. Emlékszik a helyi lányokra. Nem ismerte jól őket, vagy inkább sehogy se, mert nem élt ott. Csak nyáron. Télen, ősszel nem. A lányok nem álltak szóba vele. (K) legalábbis azt hitte, hogy azok a lányok nem állnak szóba senkivel, vele főleg nem, meg se próbált beszélgetni velük. Még köszönni se mert nekik, csak bámészkodott, és ha úgy érezte, hogy valamelyik ránéz, elkapta a szemét. Két szép szóke, a biciklijükre támaszkodva, közönyös arccal diskurálnak. Nevetnek, mozog a mellük. Közönyösen nevetnek, egyszerre hagyják abba, mintha valami leintette volna őket. Mindennek ilyen hirtelen lesz vége. El se kezdődik, és már vége.

(*Politika. 1986*) (K) várja, hogy ((C)) mondjon valamit. Mondjal már végre valamit! ((C)) nem mond *valamit* és nem mond semmit, csak nézi a plafonrőzsát, vagy a beázást, és nevet. Ezen a dolgon, esetleg valami más, és (K) ilyenkor nem tudja eldönteni, hogy rajta nevet-e, vagy miatta. Legyint, elfordul, föláll, kimegy a szobából. Mennyire kimentem a szobából, gondolja, és végre meg van elégedve magával. Vannak csillagok, telí az ég csillaggal, kisebb, még kisebb, bár nagyjából semmi sem látszik a város fényei miatt. Vöröslő csillagok! Kár, hogy nem értek a csillagokhoz, gondolja (K). Herakleitosz szerint *Thalész elsőnek értett a csillagokhoz*. (K) utolsónak sem ért a csillagokhoz.

(*Fizika. 1965*) Itt van, így lelassulva. Nem unalmas, mert izgalmas, de lassú. Olvas, felaprítja a gallyat, a piros pöttyös gumilasztijával döngeti a ház betonfalát. Ebédre megeszik bármit, tetszik vagy nem, ízlik vagy nem, mert éhes, és iszik hozzá kútvizet, mert szomjas. Jó íze van a kútvíznek. Lekerekezik a Dunához, üldögél a parton a vizes klottgatyjában, csapkodja a bögyöket. Libeg a vízben valami. Úszik egy csomó fadarab, úszik egy fadarab formájú döglött hal. Illetve az nem úszik. A fadarabok sem úsznak. A Dunában úszik egy hal, a legnagyobb fiaival, írta (K) anyja költeménye. Sok mindent sodor a víz. 15

(*Szerelem. Költészet. 2021*) Fázik vagy élvezi, vagy mind a kettő, ilyenkor érdessé válik a bőre. (K) hirtelen nem tudja eldönteni, hogy ((C)) fázik-e vagy élvezi. Nézel egy nőt, mosolyog, fázik, hideg van, nem tudod, mi van. Reszket. Hosszan ásít. Két rövidet ásít, a szája elé kapja mindkét kezét. A házfalnak dőlve beszél maga elé, nem hallani, hogy mit. A Jóisten se hallaná. Kell hozzá egy Jóisten, aki hallaná. Jóisten, van olyan vagy nincs, mindent hall, de sok mindent félreért. Nyilván telefonál, és nem a Jóistennel, semmi Jóisten!

(*Polgári élet. 1962*) (K) apja leakasztja a függönyöket. Leszedte az öszszes függönnyt. Szedjük le, mondja (K) anyja, (K) apja pedig leszedi. Behozták a spájzból a létrát, az ablakkeretnek támasztják. Alig fér el a spájzban a létra. Nem fér be a függöny a mosógépbe. Valahogy belefér, belegyömöszölték. Mégse fér bele, nem lehet beindítani a gépet, már eleve az ajtaját se lehet becsukni rendesen, le kéne vinni a Patyolatba. A Patyolat a Szondy és az Izabella sarkán van, cipelik a függönyöket mosatni. Katarzis. (K) apja hazajön a hivatalból, másik nadrágot vesz, másik cipőt, leszedi a függönyöket, viszi a fiával a tisztítóba.

A szomszédban leállítják a fűrógépet. Nagy zajt csinált, (K) érzi, ahogy a hátlántékizmai lassan ellazulnak, abbahagyják a védekezést. Megfájdult a nyaka. Megszáradt, csak a fürdőnadrágja vizes. A ceruzát meg a könyvet egy székre pakolja. A szék támlája elrepedt, imbolyognak a lábai. A szomszédokat nem ismeri. Néha átlesnek és pofákat vágnak. A kávébarna ceruza, csehsllovák Bohemia Works, legurul a székről, behajlít néhány fűszálat. Itt jobban lehet tudni, mi fontos, és mi nem. Például el tud aludni a napon, az fontos. Hazajött, és nem biztos, hogy haza. Az biztos, hogy hévvel jött. A bokrok, olajfák levelei közt az utcára látni, jobb kéz felé meredeken lejt, gödrös, göröngyös, kövek állnak ki a földből. A kerítés felszabdálnak egy zöld autót. Fehér virágszirmok, szagok és hangok, ilyesmi hangokat nem tudni, mi ad ki. Nekidől

egy fának, a térde fölé húzkodja a nadrágszárakat, levetkőzik. Zuhany, lefekszik, otthon van. A táskája az árnyékban, a fal mellett. A falon hangyák közlekednek, egész hangyaboly le-föl, egymás nyomában, ügyesen kerülgetik egymást, meg a durva vakolás krátereit, jól bejárt, egyenes útvonalon, 16 a konyhaablakig. Ugyanazzal a sebességgel kapaszkodnak felfelé és ereszkednek le, átmászva a táska falhoz billent fülén, egy váratlanul az útjukba épült, könnyű akadályon.

Eszik valamit. Piros az arca. Ásványvizet iszik.

Éjjel kettő után ébred föl. Néz kifelé, maga elé a sötétbe. Kimegy a teraszra, kopog a padló. Megtámaszkodik az ajtófélfán. Kifut a vér a fejéből. Azt álmodtam, hogy kimászik az ablakon, átbújik, végigoldalaz a párkányon, nem látja, miféle mélység fölött. Már sokszor megcsinálta, és mindig járt megint. Mintha átépítették volna a házat, lefestették a falakat meg az ablakkeretet, áttelepítették az ablakokat. Egy sziklatetőn van a ház. Sűrű köd ül a kerten, eshetett, biztos eláztak a papírrjai. Sötétszürke folt a kisház, száll föl a víz, háromnegyed öt felé lassan sötétkékbe változik a fekete ég. Nem falun lakik, hanem egy tisztviselőtelepen.

Elköltözött Pestről. Elege lett belőle. Ilyen egyszerű. Nem túl egyszerű. Budai oldal, a közig. határtól épp 4 km. Nem falu, tisztviselőtelep. Inkább falu, mint nem, szóval falu. Legjobb falun, ez nem vicc. Itt lakik. Csináltatott kályhát, télen befűt, ha átmelegszik a cserép, nekidönti a hátát, és így tovább. Eltűzeli a kiszáradt cseresznyefát, mindenféle gallyat, tobozt, újságpapírt, ezt-azt, amit egész évben összegyűjtögetett. Kiszedte és fel-fűrészelte az egyik kiszáradt cseresznyefát. Vett villanyfűrészt. Illata van a kertnek. Olyan, hogy majd, ha úgy alakul, hogy végképp elege lesz, akkor ilyen illat legyen.

Jóska piszmog. Bálint piszmog. Piszmog, de már négy órája piszmog. Ha nézed, az nem a legjobb, mert nem tíz percig nézed, csak tíz másodpercig, és nem látsz semmit. (K) nézi direkt tíz percig Bálintot, tehát nem másfél percig, hanem tíz, és semmi.

Nem halad.

Egy atommag se megy odébb. Egy atomot sem tolt odébb. Tíz perce nézi, innen odament, onnan ide. Visszajött. De minek ment odébb? Kis dramaturgiai érzékkel tudható, hogy most az jön, hogy viszont egyszer csak kész van az, amihez hozzáfogott. Tényleg ez jön, kész van, és kész.

Rengeteg tulipán van a fűben. Egy nap alatt bújtak elő, legalábbis (K) úgy látja. Inognak a légáramban. Tegnap még semmi, most meg teli a kert apró fejű, bimm-bammozó tulipánnal. Két rigó ugrál, olyan *képpel*, mintha azon csodálkoznának, honnan került ide ennyi virág. A tulipánok is csodálkoznak.

(K) is csodálkozik.

Ül a kertben.

Madár és minden, nyüzsgés van, nyüzsgő mindenféle, és (K) azon morfondírozik, hogy egyszer majd jobban meg kéne néznie, mi nyüzsgő voltaképp. De most még nem nézi meg. Majd egyszer, gondolja, és összeszorul tőle a gyomra. Meg kéne vizsgálni a teremtést. 17

Meghalt a Margit. Az erős, férfias hangját két szomszédos kerten át lehetett hallani. A buksusbokrokon át, mindenén át. A levegőégen át. Jön, megy, kiabál, intézkedik, hangosan, parancsolóan nevet, senki nem mer el-lentmondani neki. (K) évekig nem látja. Aztán látja, ahogy egy villamos kerekesszékekben furikázik a főút közepén. Na, mi van? ordít (K)-ra, *már* megnősültél? Elvetted azt a szép kis zsidólányt? Még nem?

És legyint.

Sose fog, mondja maga elé. *Már*. Halkan harsog. Milyen fűrgén tud gurulni egy ilyen fura jármű! Miféle szép kis zsidólány, morfondírozik (K), és igyekszik elképzelni egy szép kis zsidólányt. Szorítja Margitka a szék támláját, lencse nagyságú foltok pettyezik a kézfejét. A telepieket Kalászon temetik, két temető is van, az egyik már nem működik, évek óta megtelt. Ha meghal egy kerekesszékes, mi lesz a kerekesszékeivel? Volt tehenük Margitkáéknak, (K) legalábbis így emlékszik. A tehénzagra mindenképp emlékszik. A férjre nem emlékszik. Mi lesz egy tehénnel? Mi lenne, levágják. Mi lesz a férjekkel. Mi lesz a szép kis zsidólányokkal?